

VÝRAZY

věkáme zapsaným početním výkony

VÝRAZY S ČÍSLY

Pokud jsou ve výrazu jen čísla, nazývá se číselný výraz.

Provedeme-li v číselném výrazu všechny jeho početní výkony, dostaneme hodnotu výrazu.

$$(2+5)^2 - 7$$

$$3 \cdot 6 + 9$$

$$50 : 10 = 10 \rightarrow \text{hodnota výrazu}$$

↳ číselný výraz

Početní výrazy se nazývají stejně jako výsledek zapsaného početního výkonu.

součet	$5+11$		$8+5 \cdot 7$
rozdíl	$23-8$		$10-3 \cdot 2^2$
součin	$4 \cdot 6$		$(10-3) \cdot 2^2$
podíl	$45:5$		$(3+5) \cdot (4-2)^3$
mocnina	5^2		$(10-3 \cdot 2)^2$
odmocnina	$\sqrt{169}$		

Je-li v početním výrazu několik početních výkonů, nazývá se tento výraz podle početního výkonu, který provádíme při určeni jeho hodnoty jako poslední.

POŘADÍ POČETNÍCH OPERACÍ

Jestliže je ve výrazu bez závorek několik početních výkonů, nejprve:

- ① umocňujeme a odmocňujeme
- ② násobíme a dělíme
- ③ sčítáme a odčítáme.

Jsou-li ve výrazu závorky, nejdříve určíme hodnotu výrazu v závorce (tj. odstraníme závorky).

VÝRAZY S PROMĚNNÝMI

$$\begin{cases} 7+5 \\ 3+5 \\ 2+5 \end{cases} \rightarrow \text{číslo se nemění (je konstantní)}$$

↳ čísla se mění (označíme např. x)

↳ tyto výrazy můžeme nahradit jediným výrazem $x+5$

↳ proměnná

Proměnná je znak, nejčastěji písmeno (např. x), zastupující čísla z určité množiny. Tato čísla tvoří obor proměnné.

$$3 \cdot x - 3$$

↳ výraz s proměnnou

$$x \in \{2; 3; 5; 13\} \rightarrow \text{obor proměnné}$$

Výraz s proměnnou pojmenujeme podle početního výkonu, který provádíme jako poslední.

Např. $3 \cdot x - 3$
 $x \in \{2; 3; 5\}$

postupně dosazujeme za x.

$$3 \cdot 2 - 3 = 3$$

$$3 \cdot 3 - 3 = 6$$

$$3 \cdot 5 - 3 = 12$$

↳ Hodnota výrazu s proměnnou (3; 6; 12) (výsledky výrazu)

Můžeme zapsat přehledně do tabulky

x	2	3	5
$3x-3$	3	6	12

Hodnotu výrazu s proměnnými určíme tak, že nejdříve dosadíme jednotlivá čísla za všechny proměnné z oboru proměnných a pak provedeme všechny početní výkony.